

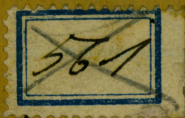
Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Książka:

Regulamin dla maklerów przysięgłych Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu.

Poznań, nakładem Giełdy Zbożowej i Towarowej, 1932, 14 stron

Książka zdigitalizowana i udostępniona cyfrowo w ramach zadań projektu pt. „Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki Wielkopolski 1919-39« H. Maciejewskiej” (SONB/SP/550684/2022)

REGULAMIN

DLA

MAKLERÓW PRZYSIĘGŁYCH
GIEŁDY ZBOŻOWEJ I TOWAROWEJ
W POZNANIU

PRZEDRUK
WZBRONIONY

1932

NAKŁ. GIEŁDY ZBOŻOWEJ I TOWAROWEJ
W POZNANIU

REGULAMIN

DLA

MAKLERÓW PRZYSIĘGŁYCH
GIEŁDY ZBOŻOWEJ I TOWAROWEJ
W POZNANIU

PRZEDRUK
WZBRONIONY

1932

NAKŁ. GIEŁDY ZBOŻOWEJ I TOWAROWEJ
W POZNANIU

Projekt Retrospektywne opracowanie w katalogu
online materiałów bibliotecznych z lat 1738-1939
dofinansowano z programu
„Społeczna odpowiedzialność nauki”
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
nr SONB/SP/461587/2020

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

42349. II

D 1953/351/17

REGULAMIN

dla

maklerów przysięgłych Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

uchwalony na posiedzeniu Rady Giełdowej w dniu 2. VI. 1931 r.
a zatwierdzony przez Ministra Przemysłu i Handlu w dniu 11. IX.
1931 r. reskryptem nr. HW/2516 r.

§ 1.

Obowiązki i prawa maklerów przysięgłych wynikają w pierwszym rzędzie z rozp. Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 15. III. 1927 r. Dz. Ust. 1927, p. 292 oraz z rozp. Prezydenta Rzplitej z dnia 28. XII. 1924 r. Dz. Ust. 1930, p. 209.

Do czynności maklerów przysięgłych należy w szczególności:

- a) pośredniczenie przy transakcjach na Giełdzie i stwierdzanie zawartych transakcyj giełdowych kartą umowy,
- b) przeprowadzanie publicznych sprzedaży i zakupów w lokalu giełdowym na rachunek zleceńodawcy,
- c) dokonywanie publicznych sprzedaży, względnie zakupów w lokalu giełdowym na rachunek osób trzecich,

- d) składanie przewodniczącemu Komisji Notowań dziennych raportów, zawierających wszystkie zawarte w danym dniu transakcje giełdowe oraz udział w posiedzeniach Komisji Notowań z obowiązkiem zwrócenia Komisji uwagi na transakcje, co do których zachodzi uzasadnione domniemanie, że zawarte zostały one tylko pozornie lub na szkodę osób trzecich,
- e) pobieranie prób zgodnie z regulaminem z dnia 20. 6. 1930 r.,
- f) ustalanie ceny rynkowej zapomocą wywiadów,
- g) składanie do rąk dyrektora Giełdy miesięcznych sprawozdań o dokonanych obrotach na Giełdzie oraz zestawień dochodu, osiągniętego z kart umowy,
- h) ogłaszanie na sali komunikatów Giełdy i odczytywanie ceduły notowań,
- i) prowadzenie przepisowej księgi maklerskiej i protokółarzy, o których wspomina § 4, 6 i 7.

§ 2.

Transakcję giełdową zawierać mogą członkowie wzgl. uczestnicy Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu, lub też osoby wprowadzone i to jedynie wówczas, gdy obie strony są w posiadaniu karty giełdowej, ważnej na dany dzień i wydanej zgodnie z „Warunkami udzielenia kart giełdowych” z dnia 2. VI. 1931 r.

Transakcja giełdowa dochodzi do skutku przez wystawienie karty umowy przez maklera przysięgłego w lokalu Giełdy i w czasie giełdowym oraz musi dotyczyć towarów, które dopuszczono do obrotów i notowań na Giełdzie Zbożowej i Towarowej w Poznaniu w myśl § 1 statutu Giełdy.

Rola maklera przysięgłego polegać może na tem, że pośredniczy on między kontrahentami lub też stwierdza, jako osoba do tego powołana, zawarcie transakcji.

1. Makler przysięgły pośredniczy przy transakcjach, jeżeli:

- a) strona poleciła maklerowi przysięgłemu sprzedać względnie zakupić dany towar w sposób niepubliczny na Giełdzie, przyczem zleceniodawca może maklerowi przysięgłemu pozostawić wszelką swobodę przy wyborze drugiego kontrahenta lub też zastrzec sobie, że makler przysięgły winien przed ostatecznem zawarciem transakcji giełdowej zasięgnąć aprobaty zleceniodawcy odnośnie do osoby kontrahenta,
- b) strona daje maklerowi przysięgłemu zlecenie dokonania publicznej sprzedaży względnie zakupu w sposób przewidziany w § 3 i 4.

2. Jeżeli zleceniodawca wskazał maklerowi przysięgłemu drugiego kontrahenta, z którym uzgodnił już warunki umowy kupna-sprzedaży, jest makler przysięgły osobą stwierdzającą zawarcie transakcji giełdowej i wystawić może karty umowy, jeżeli podczas zebrania giełdowego:

- a) obie strony osobiście zwróćą się do niego z odpowiednim wnioskiem lub
- b) tylko jedna strona osobiście stawi taki wniosek, lecz wówczas powinien makler przysięgły, o ile ma co do twierdzeń zleceniodawcy uzasadnione wątpliwości, zasięgnąć aprobaty drugiego kontrahenta,
- c) żadna ze stron nie jest obecna, lecz tylko wówczas, gdy posiada upoważnienie od obu stron do uskutecznienia transakcji giełdowej na podstawie otrzymanych warunków.

Jeżeli w wypadkach pod b) i c) strona nieobecna nie jest członkiem ani uczestnikiem Giełdy Poznańskiej, lecz tylko osobą wprowadzoną, winna ona nadesłać maklerowi przysięgiemu równocześnie z upoważnieniem do zawarcia transakcji, również kartę giełdową, ważną na dany dzień. Numer tejże karty giełdowej winien makler umieścić w karcie umowy, jak i księdze maklerskiej za nazwiskiem osoby wprowadzonej.

W razie zawarcia transakcji giełdowej wystawia makler przysięgły karty umowy w sposób i formie, przewidzianej w § 15 i nast. rozp. Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 15. III. 1927 r., z których wręcza, o ile strony nie umówiły nic innego, po jednej karcie umowy każdemu z kontrahentów. O ile jednakże transakcję uskutecznilo w sposób przewidziany w § 3 i 4, musi makler przysięgły wygotować obok karty umowy także protokół licytacyjny w formie określonej w § 4.

Przetarg uskutecznilo na zasadzie § 3 i 4 nie uważa się jednakże za transakcję giełdową, jeżeli:

- a) nastąpił on w myśl wniosku przewidzianego w § 3 i zlecniodawca wskutek złożenia najkorzystniejszej oferty sam nabył własny towar, wówczas istnieje bowiem domniemanie, że zlecniodawcy chodziło jedynie o ustalenie ceny towaru, lub
- b) zlecniodawca albo firma, której ofertę przybito względnie obaj, nie są w posiadaniu ważnej karty giełdowej, bez względu na to, czy podstawą licytacji był § 3, czy też § 4. W takim wypadku przychodzi do skutku jedynie sprzedaż względnie zakup w drodze publicznej, nieposiadający charakteru transakcji giełdowej.

W wypadkach pod a) i b) otrzymują strony tylko protokół z przetargu i makler przysięgły nie ma prawa wówczas do wypisania karty umowy.

§ 3.

Osoba, posiadająca kartę giełdową ważną na dany dzień, może polecić maklerowi przysięgłemu przeprowadzenie publicznej sprzedaży względnie zakupu podczas zebrania giełdowego na własny rachunek. Towar jednakże musi należeć do artykułów, które w myśl § 1 statutu dopuszczone są na Giełdzie do obrotu.

Zleceniodawca może brać sam udział w licytacji, lecz ze skutkiem, przewidzianym w § 2 pod a).

§ 4.

Z chwilą, gdy makler przysięgły otrzyma wniosek o przeprowadzenie sprzedaży względnie zakupu ochronnego w drodze publicznego przetargu w lokalu giełdowym na rachunek osoby trzeciej, winien on niezwłocznie wyznaczyć termin przetargu oraz zawiadomić o tem zleceniodawcę i firmę, na rachunek której ma odbyć się przetarg, i to listem poleconym lub telefonicznie, przyczem czasokres między dniem otrzymania uwiadomienia, a terminem licytacji powinien być tego rodzaju, ażeby zainteresowane strony miały możność przybycia na Giełdę celem brania udziału w przetargu.

O ile strony zainteresowane w przetargu mieszkają w Poznaniu, może makler przysięgły zamiast uwiadomienia w liście poleconym donieść stronom o terminie przetargu w liście zwykłym za pokwitowaniem. Uwiadomienie o terminie licytacji wysyła makler przysięgły na ryzyko adresata.

Dowód nadania listu poleconego względnie telegramu, jak i pokwitowanie odebrania listu winien ma-

klery przysięgli przechować wraz z odpisem uwiadomienia w swoich aktach.

Publiczny zakup względnie sprzedaż ochronna musi być opublikowana przez maklera przysięgłego na tablicy giełdowej conajmniej na 24 godzin przed przetargiem.

Na życzenie wnioskodawcy publikacja ta może nastąpić także w prasie, lecz w obu wypadkach nie wolno maklerowi przysięgłemu podać nazwiska kontrinteresowanej firmy.

Przetarg musi odbyć się na sali giełdowej w czasie zebrania giełdowego i dotyczyć artykułów wymienionych w § 1 statutu Giełdy.

Jeżeli jeden z maklerów przysięgłych rozpoczął przetarg, nie wolno drugiemu maklerowi przysięgłemu w tym samym czasie przeprowadzać drugiej licytacji.

Makler przysięgły winien przerwać rozpoczętą licytację i wyznaczyć nowy termin na następny dzień, jeżeli:

- a) w licytacji nie bierze udziału conajmniej dwóch członków Giełdy,
- b) cena osiągnięta w przetargu odbiega przy artykułach notowanych więcej niż 15% od ceny uwidocznionej w cedule, a przy innych towarach więcej niż 30% od przeciętnej ceny rynkowej,
- c) zleceniodawca udzielił limit, a ceny podane przez licytujących są niższe.

W przyszłym terminie, o którym należy ponownie uawiadomić zainteresowanych jak i członków Giełdy z podaniem powodów, dla których w pierwszym terminie nie odbył się przetarg, powinien makler przysięgły przeprowadzić licytację już bez względu na ilość licy-

tujących i uzyskaną cenę, a zleceniodawca, jak i firma, na rachunek której odbył się przetarg, nie mogą wówczas podnieść zarzutu, że zaofiarowana cena nie powinna być przybita ze względu na zbyt wielką różnicę między ceną osiągniętą, a notowaną względnie rynkową.

Natomiast w wypadku pod c) musi makler przysięgły, gdyby ponownie nie uzyskał limitowanej ceny, licytację uznać za niedokonaną i uwiadomić o negatywnym wyniku zleceniodawcę.

Ponieważ członkowie Giełdy zawierają umowy również z nieczłonkami na warunkach giełdowych, zobowiązany jest makler przysięgły przyjąć zlecenie na publiczny zakup względnie sprzedaż na rachunek osoby trzeciej także od nieczłonka Giełdy.

W przetargu licytować mogą obok osób trzecich tak zleceniodawca, jak i firma, na rachunek której przeprowadzona ma być licytacja.

Nieczłonek może brać udział w licytacji osobiście lub też przez zastępcę, musi jednakże posiadać kartę giełdową dla osób wprowadzonych.

Jeżeli zainteresowane strony bez względu na to, czy są członkami Giełdy lub też nie, nie biorą udziału osobiście w licytacji, lecz upoważniają inną firmę do zastąpienia ich, może tenże zastępca, w razie zakupu publicznego, sprzedać mocodawcy podczas licytacji swój własny towar, a przy sprzedaży publicznej kupić dla siebie od mocodawcy towar, który jest przedmiotem przetargu.

W takich wypadkach uważa się, że zastępca ma domniemane zezwolenie od swego mocodawcy na zawarcie w imieniu zastąpionego transakcji sam ze sobą i makler przysięgły musi, jeżeli cena zaofiarowana podczas przetargu przez zastępcę jest najkorzystniej-

szą, ofertę przybić, a zastąpiona strona nie może wówczas podnieść zarzutu nieważności takiej transakcji, chyba że powierzyła zastępstwo osobie trzeciej z wyraźnem zastrzeżeniem, że nie wolno jej brać udziału w licytacji w charakterze kupującego lub sprzedawcy i uwiadomiła o tem maklera przysięgłego.

Sprzedaż ochronną skutecznie makler przysięgły w drodze licytacji zawsze na rachunek opieszałego kupującego, natomiast zakup ochronny odbywa się na rachunek sprzedawcy.

Protokół z dokonanego przetargu zawierać musi:

- a) bieżący numer protokołu,
- b) miejsce i datę odbycia licytacji,
- c) nazwisko zleceniodawcy i firmy, na rachunek której odbyła się licytacja,
- d) wymienienie firm wzgl. osób, które brały udział w przetargu w zastępstwie zainteresowanych stron,
- e) warunki umowy,
- f) klauzulę, że wszelkie spory, które wynikłyby z niniejszego przetargu, strony poddają Sądowi Rozjemczemu Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu,
- g) ilość licytujących firm, z kolejnem podaniem ofiarowanych cen,
- h) nazwisko firmy, której cenę ostatecznie przybito,
- i) nr. karty giełdowej osoby wprowadzonej, jeżeli była ona zleceniodawcą, kontrinteresowaną firmą, lub nabyła towar w przetargu,
- j) numer księgi maklerskiej,
- k) obliczenie kosztów,
- l) podpis maklera przysięgłego,
- m) pieczęć maklerską.

Jeden z odpisów protokołu należy wszyć według kolejności do specjalnego protokółarza, który winien makler przysięgły przedłożyć na żądanie Sądowi Rozjemczemu lub też dyrektorowi Giełdy. Obowiązek ten odnosi się również do wszystkich innych protokółarzy maklera przysięgłego.

Jeżeli towar sprzedano podług próby i wręczono ją maklerowi przysięgłemu, musi on próbę tę po zaopatrzeniu jej w swój znak tak długo zachować, dopóki towary nie zostaną przyjęte bez uczynienia zarzutu co do jakości, lub dopóki transakcja w inny sposób nie zostanie załatwiona.

Po upływie 6 tygodni kończy się jednakże odpowiedzialność maklera przysięgłego za próby i może on wówczas próby zniszczyć.

§ 5.

Maklerzy przysięgli składają przewodniczącemu Komisji Notowań codziennie przed posiedzeniem te same raporty, z podaniem wszystkich transakcyj giełdowych, które zawarto w danym dniu i to na formularzach, ustalonych przez Giełdę. Transakcje na normalnych warunkach, a więc takie, które odpowiadają warunkom ceduły giełdowej, jak i transakcje na odmiennych warunkach, powinny być wyszczególnione odrębnie.

Maklerzy przysięgli muszą być obecni na posiedzeniu Komisji Notowań, lecz nie biorą udziału w głosowaniu.

Jeśli przy ustaleniu kursów ceduły giełdowej zachodzi domniemanie, że transakcja została zawarta pozornie lub na szkodę osób trzecich, to na żądanie przewodniczącego Komisji Notowań winien makler przysięgły za zgodą komisarza giełdowego okazać prze-

wodniczącemu blok z kartami umowy, na podstawie której przysła do skutku transakcja giełdowa lub w końcu protokół licytacyjny celem ujawnienia bliższych warunków umowy oraz osób, które zawarły daną transakcję.

§ 6.

Maklerzy przysięgli zobowiązani są wykonać wszelkie czynności, przewidziane w regulaminie pobierania prób z dnia 20. 6. 1930 r., i to tylko osobiście i przy ścisłym przestrzeganiu tamże zawartych przepisów.

Z czynności swej sporządza makler przysięgły krótki protokół, który numeruje kolejno i wszywa do specjalnego protokółarza.

§ 7.

Ustalenie ceny rynkowej winni skutecznie maklerzy przysięgli na wniosek strony w ten sposób, że zasięgają odpowiednich wywiadów u co najmniej 5 poważnych firm, które są członkami Giełdy i przeprowadzają znaczniejsze transakcje danym artykułem.

Na podstawie tychże wywiadów ustala makler przysięgły przeciętną cenę, wystawiając na tę okoliczność protokół, który zaopatruje w bieżący numer i przesyła wnioskodawcy do wiadomości, a jeden odpis wszywa do odrębnego protokółarza.

§ 8.

Najpóźniej do 3-go każdego miesiąca zobowiązani są maklerzy przysięgli podać do biura Giełdy sprawozdanie o wszystkich obrotach, dokonanych na Giełdzie, w którym należy wyszczególnić rodzaj towaru, ilość transakcyj i sumę obrotową.

Równocześnie składają maklerzy przysięgli w biurze Giełdy miesięcznie obliczenie dochodu osiągniętego z kart umowy i wpłacają do kasy Giełdy kwotę, która przypada w myśl § 1 taryfy maklerskiej na rzecz Giełdy, w zamian za co dostarcza Giełda maklerom ksiąg maklerskich i bloków z kartami umowy. Wydanie nowych bloków nastąpić może jednakże dopiero po zwróceniu Giełdzie przez maklerów przysięgłych zużytych bloków.

§ 9.

Dyrektor Giełdy wyznacza na poszczególne dni giełdowe maklera przysięgłego, który zobowiązany jest do odczytywania po zebraniu Komisji Notowań cedyuły oraz ewentl. komunikatów biura giełdowego.

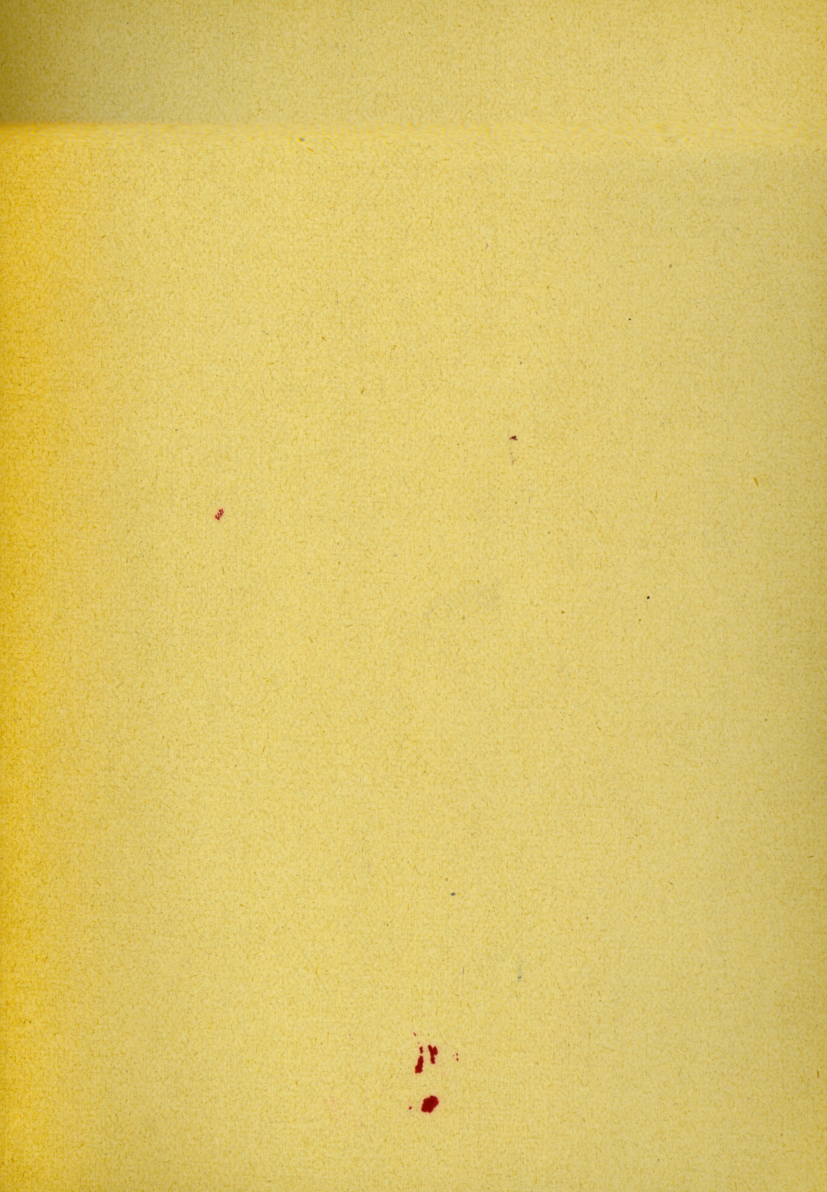
§ 10.

Maklerzy przysięgli zobowiązani są, zgodnie ze złożoną rotą przysięgi, wykonać wszelkie powierzone im polecenia z największą dokładnością i bezstronnością, a wystawione przez nich dokumenty muszą odpowiadać ściśle rzeczywistości.

Maklerzy przysięgli muszą zastosować się nadto do uchwał Rady Giełdowej, regulaminów jak i do zarządzeń, wydanych przez prezesa Giełdy, komisarza Giełdy lub też dyrektora Giełdy.

§ 11.

Wszystkie przepisy regulaminu, które wspominają o członkach Giełdy, odnoszą się analogicznie również do uczestników Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu i osób wprowadzonych w myśl § 16 statutu Giełdy, o ile uiszczyli one przepisową opłatę i są w posiadaniu karty wstępu.

597

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
BIBLIOTEKA GŁÓWNA

42349

AE00359558

Projekt dofinansowany z programu
„Społeczna odpowiedzialność nauki”
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
2020 r.

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

DRUK „KUPCA” W POZNANIU